

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 2 fl. (4 coroane).
 Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strada
 Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
 Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
 a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

APEL!

La Mehadica mai bine de treizeci de Români au fost împușcați de gendarmi.

Parte din ei au murit, parte sînt pe patul de moarte, parte zac în suferințe crude, schilodiți și nenorociți pe toată viața.

Alți cincisprezece capi de familie au fost prinși, puși în lanțuri grele și răpiți din sînul familiilor, pentru a fi osândiți la temniță.

O jale și o miserie cu nepuțință de descris s'a abătut peste întreaga comună.

Cei morți lasă după ei văduve și orfani.

Cei răniți, au nevoie de îngrijiri.

Toți sînt în prada celei mai sfâșietoare miserii și celei mai negre desperări, — mai rău ca după un foc distrugător, mai rău ca după o inundare.

Ori-care ar fi fost greșeala lor stăpînirea avea destule mijloace umanitare, spre a înlătura vîrsarea de sânge; dar' n'a făcut-o, și n'a făcut-o pentru-că nefericiții erau — ROMÂNI!

Pe lângă sîngeroasa cruzime, revoltătoare nedreptate!

Facem deci călduros apel la inimile milostive, să vină în ajutor familiilor celor uciși la Mehadica și răniților, cari nu mai pot munci și nu-și mai pot agonisi zilnica hrană.

„Tribuna” deschide o listă de subscripție și va publica numele generoșilor dăruitori cu sumele ce vor subscrie.

Să ne facem cu toții, după puteri, în această împregiurare, datoria de Români, de creștini, de oameni.

Ori ce sumă va fi binevenită și va alina durerile, și va alunga foamea, și va cruța poate chiar viața unor frați ai noștri, atât de greu încercați.

„Tribuna”.

Selbătécia puternicilor.

Fărădelegile săvîrșite din partea celor dela putere nu-și mai au sfîrșit. Nedreptatea și răul duh 'i-a cuprins cu totul și astăzi nu mai vreau să cunoască ce e bine și ce e rău, ce e drept, ce e nedrept, ce e adevăr și ce este neadevăr. Lucrurile acestea în Țeara-Ungurească și în Ardeal sînt așa de puțin deosebite una de alta, încât prea adese-ori se ia una în loc de cealaltă.

Nici-una din nedreptățile celor dela putere, nu este așa de îngrozitoare ca și cea săvîrșită de către argații acestei stăpîniri, de gendarmi.

Adăpați la școala sugrumătorilor, ei tind să-și întrecă pe acestia în fărădelegi, bine știind, că prin schingiuirea naționalităților cari nu sînt de un neam cu ei, ei numai bine ajung și laudă câștigă.

Și cine suferă mai mult ca Români din pricina acestei întreceri în a face nedreptate?

Nouă Românilor, ne e dat mai mult, ca să avem de a face cu gendarmii stăpînirii maghiare, noi avem mai mult să suferim din partea acestor încălcători de lege, dinaintea cărora lumea veacului nostru cu groază se întoarce, plină de scîrbă la vîzul faptelor acestor oameni-neoameni.

Chipul în care ei păzesc „ordinea” între Români te înfioară.

Gendarmii sînt puși la îndemîna ministrului pentru afacerile dinlăuntru ale țerii, ear' acesta fi dă pe mîna solgăbiraelor, dela care numai pace și dreptate nu putem aștepta.

Ministru, solgăbiru, gendarmi, cu toții nu ne voesc binele, cu toții sînt adăpați la același isvor, la isvorul urei față de tot ce nu e maghiar.

Și îndeosebi ura lor față de noi de Români e cât se poate de mare, ură născută din credința, că noi am tinde la turburarea ordinii de obște, la dărăburirea patriei.

Că învinovățirea aceasta e fără te-meiu, n'avem lipsă să o mai spunem. Ne iubim neamul și ne iubim moșioara cu o așa căldură și tragere de inimă, încât putem fi siguri că nici moartea, nici puterea, nici cei de acum, nici cei din viitor,

nici ciomagul, nici înălțimea lor și nici o putere lumească nu ne va pute face, ca să nu iubim aceea-ce e mai sfânt, neamul care ne-a născut și pămîntul nostru, udat cu sudoarea frunții noastre.

Aceasta nu o vîd cei dela putere și nu vor să o înțeleagă mințile lor sucite și strechiate și din această nepricepere isvorește goana și prigoana din care zi de zi ne învrednicim.

Multe sînt plăgile ce cad asupra neamului nostru, multe sînt nedreptățile ce ni-le face stăpînirea, dar' așa de groaznică ca cea dela Mehadica din Bănat, pare că n'a fost nici una. Au fost împușcați ca la vînațoare treizeci-și-șapte de Români, pentru-că 'și-au iubit moșioara și n'au voit s'o lase din mîna. Au fost împușcați nu în față, ceea-ce totuși ar mai îndreptăți întru cîtva pe gendarmi, dar' au fost pușcați în spinare, în dos, ceea-ce alcătuește mișelia celor cu arma în mîna. Au fost împușcate femei, ce veniau dela lucrul cîmpului. A rămas un sat de oameni nefericiți.

Copiii orfani astăzi țipă de durerea ce le-a adus-o moartea părinților lor împușcați în ziua mare.

Au fost împușcați fără de milă ca și niște animale, cu care încă se cade să fie omul mai îndurător.

Gendarmii însă vor să dovedească, că atunci când e vorba de Români nu se mai cere îndurare și simț omenesc.

De simț omenesc gendarmii ungu-rești sînt lipsiți cu totul, un lucru pe care noi de mult și de multe-ori l-am spus, ear' măcelul dela Mehadica chiar și pe cel mai necrezător trebuie să-și facă să creadă, că gendarmii o singură însușire obștească au și aceea e selbătécia.

Ugron și naționalitățile. Foia sîrbească „Zastava” din Satu-nou aduce știri, că Sécuiul Ugron Gábor, unul dintre cei mai vorbăreți din casa deputaților din Budapesta va merge acolo, pentru a-și câștiga partizani și pentru a-și spune părerile sale asupra luptei naționalităților din Ungaria. Zicese, că Ugron ar fi ajuns la credința, că ori-care partid unguresc numai dacă se însoțește cu naționalitățile va pute să doboare dela putere stăpînirea din Budapesta.

Românii din Ardeal și Liga. După-cum știm, Liga 'și-a ales un nou comitet și un nou president în persoana dlui Ionel Grădișteanu. Comitetul acesta ales pentru a fi și mai lucrător ca cel din trecut, a primit frumoase adrese din partea Românilor din Sibiu, Alba-Iulia, Dej și de pe airea, în care se laudă stăruința noului comitet de a ajutama pe Români asupra. Trimitem și noi nefățăritele noastre salutări și fi dorim cea mai frumoasă isbândă.

Un nou proces contra „Tribunei“ s'a pornit pentru un articol intitulat: „Biserica și școala“. Vestitul jude cercetător Gădri Săndor dimpreună cu procurorul, cu scriitorii, cu polițiștii au căutat Sâmbătă în 4 Iulie n. în redacția „Tribunei“ după manuscrisul articolului improcesuat. Firește, că nu 'l-au găsit și astfel s'au dus cum au și venit.

Regele Menelik din Africa cere o despăgubire de 36 milioane lire. Numai după plățirea acestei sume vor slobozi pe prizonierii italieni, cari se află în mâinile oastei lui Menelik.

Antisemiții din Viena. Acești ne-impăcați dușmani ai Jidanilor au făcut o călătorie la Berlin, unde au fost primiți în chipul cel mai strălucit, drept dovadă, că și acolo sunt oameni, cari sunt sături de înșelăciunile jidovești.

Ajutor preoților gr.-orientali. Consistorul archidieceșan din Sibiu a dat la iveală un circular, în care provoacă pe preoți ca să facă însemnarea venetelor preoțești. E vorba de ridicarea salarelor preoțești până la 800 fl.

Întemnițarea mehadicanilor.

În giurul temniței se învîrte întreaga noastră vieată românească.

Nu sîntem noi robi? Nu umblăm noi pe plaiurile țerii noastre — ca niște orfani de țeară, ca niște pripășiți, care n'au patrie?...

Unii Români dela Mehadica au trecut pe cealaltă lume. Moartea le-a sosit

ca o mântuitoare, moarte cinstită, care le-a luat greul vieții, care 'i-a dus pe cealaltă lume, în altă patrie, unde nu vor suferi foame, nu dureri, nici tristeță, nici cutremur, nici puterea bestială a gendarmilor. Vor fi scutiți de mușegaiul temnițelor, nu li-se vor pune lanțurile la mâni și la picioare, ear' s'elbaticii gendarmi nu fi vor mai înghioldi cu baioneta, ci de o potrivă îndreptățire se vor face părtași.

Până-când aceia au murit moarte pentru iubirea lor față de pământul sfânt de naștere până, atunci alți cincisprezece soți de ai lor, pe care gloanțele gendarmilor 'i-au ocolit, au fost încătușați în ferele gendarmilor și au fost duși ca niște tâlhari în temnițele Lugoșului.

Pentru-că au fost vinovați? Nu! Ci pentru-ca gendarmii se-'și îndreptățescă fapta și păcatul lor pe care 'l-au făcut împușcând atăția Români nevinovați, ci numai amăriți de multele nedreptăți ce le-au adus pe capul lor oarba și nedreapta stăpânire. Pentru-că n'au mai putut suferi tirănia care 'i-a îngenunchiat, pentru-că s'au ridicat întru apărarea drepturilor. Curați la inimă au intrat în temniță, pentru a sluji drept dovadă de necurătenia inimii celor-ce 'i-au virit acolo.

Oare robii acestia pe cari 'i-au infundat în temnițe, pe cari 'i-au dus ca pe niște vite, oare învrednicit-au ei temnița. Oare Dumnezeu nu li-a dat și lor libertate și voie liberă ca să plângă, când durerile le sînt așa de mari din pricina nedreptăților, n'au luat și ei parte la apărarea țerii cu sutul osteneșilor lor și cu brațele lor, nu e țeara aceasta și pentru ei aceeași mamă care e și pentru cei-ce s'au ridicat la putere?

N'au dreptul și ei ca să se bucure de razele libertății, n'au voie să trăiască în pace și liniște?

Sărmană stăpânire! Nu cugeți tu, că păcatele tale vor fi amarnic răsbunate?

Nu te gîndești tu, că sugrumarea deplină a Românilor e un lucru peste putință, un ce, care nu se poate ajunge nici-cînd și prin nici un mijloc?

Întemnițezi pe Români dela Mehadica, cari sînt nevinovați, în loc să pedepsești pe cei cari au făcut moarte de om nevinovat și aceasta numai ca să 'ți-se îplinească dorința de a vedea curgînd sîngele Românilor, pentru-ca să domnești ca un tiran.

Ne lovești, ne bați, ne împuști pentru-ca să te veselești la țipetele de durere ale noastre!

Grijește însă, că 'ți-se va măsura cu aceeași măsură, cu care tu măsuri.

Dreptatea de șapte-ori va căde, dar' totuși va eși învingătoare!

Măcelul dela Mehadica.

Și astăzi încă vîrsarea de sînge făcută de gendarmi la Mehadica e cel mai îngrozitor lucru din țeară.

După-ce peste 30 au fost împușcați, peste 10 inși au murit, gendarmii au legat în lanțuri pe 15 inși și 'i-au dus la judecată.

Despre întemnițarea aceasta sîngeroasă, eată ce 'i-s'a scris „Tribunei“:

Mehadica, 30 Iunie n.

Vineri, la 26 Iunie, comuna noastră a fost scena unor grozăvenii, cum nu s'a mai văzut, nici auzit, în părțile noastre. Sîngele grănișterilor, care mai înalte să vîrsa numai pe câmpul de răsboiu, pentru patrie, tron și neam, a fost vîrsat acum pe ulițele comunei, făcînd bălți întregi. Ieri la 4 $\frac{1}{4}$ ore d. a. Mehadicanii au fost împușcați, ca și niște căni din partea alor 6 gendarmi, în prezența locotenentului lor, *Bányai*, și a șefului lor pretorului *Delvaux Béla*. Au fost împușcați 29 de Români, bărbați și trei femei, dintre cari șese au rămas morți, doi au murit peste noapte, și alții trag de moarte. Afară de acestia, oficios constatați, mai sînt și alți răniți, dar' nu vor să se arete.

FOIȚA.

DOINA.

Copilo, tu ești gata
De-apurarea să plîngi!
Și când ești tristă, Doino,
Tu inima ne-o frîngi.
Dar' nu știu cum, e bine
Când plîngi, că 'n urma ta
Noi plîngem toți, și-amarul
Mai dulce ni-e așa.
Și toate plîng cu tine
Și toate te 'nțeleg,
Că 'n versul tău cel jalnic
Vorbește-un neam întreg.

Pe fete 'n faptul serii
Le 'ntimpini la isvor,
Tu singură stăpână
Pe sufletele lor.

Le 'nveți ce e iubirea
Și rizi cu ochi șireți,
De-odat' apoi te 'ntuneci
Și cîntece le 'nveți:
Să cînte ziua 'n luncă
Și seara când se 'ntorc,
Când triste 'n pragul tinzii
Stau singure și torc.

Când merg flăcăi la oaste
Cu lacrimi tu-'i petreci
Și stai, cu ei 'ți-e milă
Să-'i lași pustii, să pleci.
Cîntînd le-ai aduci aminte
De-o fată din vecini,
De mame, și de-ogorul
Umplut acum de spini.
Și când 'i-omoară dorul
Și 'n giurul tău să string
Pui flăușul la gură
Și cînti, ear' dînașii plîng.

E plin de oameni câmpul,
Tu, Doino, 'n rînd cu ei.

Moșnegi și oameni tineri
Și tinere femei
Adună fînu 'n stoguri
Și snopi din spice fac —
Din scutece copilul
Când plînge 'n săbăidac
Te duci, și-'l joci pe brațe
Și-'l culci apoi pe sîn
Și-'i cînti s'adoarmă 'n umbra
Căpițelor de fîn.

Din văi tu vezi Amurgul
Spre culmi înaintînd,
Pe coaste-auzi pîrae
Prin noapte sgomotînd
Și-ascuți ce spune codrul
Când plînge ziua 'ncet:
Ah, toate, Doino, toate
Te fac să fii poet.
Și, singură cu turma,
Privind perdut în zări
Spui munților durerea
Prin jalnice cîntări.

Eroii versării de sânge.

Înainte de a vă expune întâmplarea, trebuie să vă arăt pe eroii săngeroși ai acestui măcel. Numai astfel se va pricepe lucrul. Afară de gendarmi, și locotenentul *Bányai*, care a dat comandă de moarte e de însemnat capul tuturor pretorul *Delvaux Béla*, un renegeat francez (după nume) dar' șovinist, cum stă scris în — milleniu. Și el este unul dintre cei-ce au călărit la banderiu milenar din Budapesta, — pe calul altuia. Acum ne mai având cal, vrea să călărească pe poporul din Mehadica, cum a și călărit. Om ușuratec cam luat de pe grăunțe, cum zice Românul, cu o mustață sucită ca burghia (sfredeluș), el poartă ochelari pe nas, și se cară pe roată ca un copilandru — e „biciclist“. Românește nu știe mai nimic, nici nu-și dă truda să învețe, deși trăește într'un ținut curat românesc. Se poate zice, că el e în prima linie de vină de toată nenorocirea, în care a băgat atâtea familii, și dacă ziarele ungurești au mințit asupra faptului, el este isvorul informațiilor false. Dar' lui nu-și pasă...! Pe când pe strade stăteau morții, el banchetua...

Conflictul.

Vineri dimineața acest domn a venit în comuna noastră, unde erau deja 6 gendarmi sub conducerea locotenentului *Bányai*, cari arestaseră 16 oameni. Poporul auzind de aceasta a început a se aduna, ca să vadă ce e? Era o ceată ca de 120 oameni, printre cari muieri și copii; oamenii n'aveau nici măcar băț în mână, de unde alte arme. Ei cu căciulile a mână, începură a ruga pe pretorul, ca să elibereze pe doi arestanți *Petru* și *Iacob Sandru*, ca să se înțeleagă cu ei. Au fost eliberați și întrebați fiind de popor de ce i-au arestat, ei au răspuns:

„Zice, că noi vă sumuțăm în contra primarului... că agităm...“

Turburarea pretorului.

Poporul s'a rugat să-și elibereze pe toți. I-au eliberat.

În urmă poporul începuse să strige, când unul, când altul:

„Afară cu primarul! Jos cu primarul! Nu ne mai trebuie! Pune-ne altul! Nu-și bun! Afară cu el! Pune alt primar!“ Pretorul îi mină acasă. Dar' poporul răspundea:

Pe deal Românul ară
Slăbit de-amar, și frânt,
Abia 'și apasă ferul
În umedul pământ,
Tu-1 vezi sorman, și tremuri
Să-1 mângâi în nevoi,
Și mergi cu el alături
Cântând pe lângă boi.
Ear' bieții boi se uită
Cu milă la stăpân —
Pricep și ei durerea
Sormanului Român.

Eu te-am văzut odată
Frumoasă ca un sfânt,
În giur stăteau bătrânii
Cu frunțile 'n pământ.
Cântai ca 'n vis de-o lume
Trăită 'ntr'alte vremi
De oameni dragi din groapă
Pe nume vrând să-și chiemi.
Și 'ncet din vreme 'n vreme
Bătrânii în giur clipeau

„Noi nu ne ducem, până nu depui pe primarul. Jos cu el! Nu ne mai trebuie!“ — și făceau observări asupra primarului.

Pretorul răspundea mănios:

„Ala lucru nu fașe! „Pălăria jos!“ „Acas!“ — și cu asta el a intrat în curtea notarului. Mulțimea merge după el, strigând: „Lapădă pe primarul!“ Ei împinseră de poarta curții, se deschise, și strigau: „Pune alt primar!“

„F o c“.

Pretorul se înțelese cu locotenentul *Bányai* să împrăștie poporul și tabloul luă din ce în ce culori mai serioase.

Bányai postă gendarmii în fața mulțimii, și comandă din curte „Foc!“ O detonătură groaznică a răsunat, dar' nimic mai mult. Se vede că, ori au pușcat în aer, ori au pus patrone oarbe.

Oamenii au rămas nefricăți și strigau mai departe: „Până nu pui alt primar, și nu lapezi pe acel mișel, noi nu ne ducem!“

Imediat locotenentul comandă a doua-oară „foc!“ și atunci de-odată patru voinici ca stejarul se răsturnară jos. Poporul începuse a fugi în toate părțile. Gendarmii eșiră afară la stradă și începură a da foc repede după popor, fugând după ei, trei în sus, trei în jos pe stradă.

O muieră venia dela moară — o pușcară. Una venia dela câmp cu iarbă pentru vite — o pușcară. Vecina notarului sta în curtea ei privind cu groază — o pușcară în ușa oborului (curții) etc... etc... A fost o adevărată vânătoare...

Cei 4 mai întâiu căzuți sunt pușcați în față, ceilalți toți în dos sau de o parte.

Distanța între ocolul notarului, de unde au pușcat și locul, unde au căzut morții și răniții e de câte 10 până la 50 pași.

Scene grozave.

Toată comuna s'a pus în mișcare. Era o ferbere mută, înădușită și o groază. Mulțime de oameni, bărbați, femei și copii alergau la fața locului de sânge, unde erau răsturnați morții și răniții... Plânsete și bocete umpleau aerul... Stradele erau bălțuite de sânge, peste care se vârsau lacrimi de orfani și veduve.

Soarele îngreșat de atâtea sânge și de atâtea barbarie s'a coborât și s'a ascuns după munți. Se făcuse seară, întunec. Tătani,

Și mânecile hainei
La ochi 'și-le puneau.

Dar' eată! Cu ochi tulburi
Tu stai între voinici.
Te ved cum juri și blastemi
Și pumnii ți-și ridici,
Pribegi de bir și clacă,
Copii fără noroc,
Tu-și strîngi în codru noaptea
Sub brazi pe lângă foc.
Și cânti cu glas sâlbatic,
Și în giur ei cântă 'n cor
Cântări întunecate
Ca sufletele lor.

Când știi haiduci în codru
Te prinzi cu ei fârtat
Le-arăți poteci aseunse,
Pe stânci le-așterni tu pat.
Când pun picioru 'n seară,
Ții răzbul lor de frâu;

mame, soții, copii rămași orfani se boceau pe lângă un cadavru îngălbinat, întinat, ce sta prăvălit în pravul uliței... Plâneau femeile de răsuna și în mână țineau câte o făclie, care făcea un palid cerc de lumină, ca să vezi înegrite jertfele barbariei gendarmerești. Începuse să ploaie... părea, că și cerului îi e milă, ori greață și vrea să spele sângele nevinovat ce s'a vârsat. Ploua pe cadavrele răsturnate în mijlocul străzii, și femeile plâneau și mai tare de milă, de jale, de rușinea sorții la care au ajuns, — ear' în cancelaria comunală locotenentul cu ortacii sei stăteau la o masă încărcată cu vin și bere, și rideau și glumiau, batjocorind pe Românele, care se bociu amar!

Se poate să mai întârzie răsunarea dela Dumnezeu?

P. al lui Andreiu.

Cu 1 Iulie st. v. 1896 încetează abonamentul la «Foaia Poporului» pe jumătatea întâie a anului de față, domniile abonați sunt prin aceasta poftiți a-și reînoui numai decât abonamentul, ca să nu fim nevoiți a înceta cu trimiterea mai departe a foii.

«Foaia Poporului» va apăre regulat și prețul îi va rămâne același, și anume:

Pe un an întreg . . . 2 fl. (4 coroane)

Pe jumătate de an . . . 1 fl. (2 coroane)

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât dela începutul și dela mijlocul anului (1 Ianuarie și 1 Iulie st. v.)

Abonații noi sunt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și ceteț, însemnând posta din urmă.

Rugăm pe toți bunii noștri spriginitori, să nu ne lipsească nici pe viitor de caldul d-lor sprigin, în schimbul căruia noi ne vom strădui a le da o foaie bună și folositoare.

Administrația

„Foi Poporului“.

Grăbit, când prind ei pușca,
Scoți plumbii dela brâu:
Ear' când ochesc, cu hohot
Tu rzi că, că plumbii moi
S'au dus în piept de-adreptul
Spurcatului ciocoi.

Ai tui suntem! străinii
Te-ar perde de-ar pute,
Dar' când te-am perde, Doino,
Ai cui am rămâne?
Să nu ne lași iubit-o,
De dragul tău trăim:
Săraci suntem cu toții
Săraci, dar' te iubim!
Rămâi, că ne ești Doamnă
Și lege-ți al tău glas;
Învăță-ne să plângem
C'atât ne-a mai rămas!

G. Coșbuc.

SCRISORI. Slabi de ânger.

Șiclău, la 30 Iunie 1896.

„Vai de picioare
Unde nu-i cap“.

Până-când în fruntea cercului *Alexea* aveam oameni mai de dai Doamne, ca un Ni-coară, Szentes etc., comunele din acest cerc își aveau în fruntea treburilor comunale oameni deștepti și cinștiți.

De când însă stăpânirea, la inima căreia zace binele și înaintarea noastră a Românilor (?) ne-a fericit cu ficiorul popii din *Cinteu* cu numele *Jank János*, crescut cu prescuri românești, de atunci treburile comunale au luat-o spre povârniș.

Comuna noastră *Șiclău* în trecut deosemena își avea în frunte oameni la cari le zăcea la inimă binele și înaintarea, comunei atât în privința comunală, cât și în cale școlare bisericești. În timpul din urmă însă toate s'au schimbat înspre mai rău.

În anul acesta, când s'au întemplat alegerile comunale, notarul *Horváth Gyula* vîrft cu slla între noi, voind a fi recunoscător binefăcătorului seu *Mihucz Péter*, pentru votul cu care numitul notar s'a ales, abstând toți oamenii onesti din comitet dela votisare și numai *Mihucz Péter* fiind Iuda vînzătorul, zic voind *Horváth* a-i răsplăti slugărnicia, se pune și cu *Jank János* îl aleg de jude comunal; alegerea acestuia de jude nu e altceva decât o batjocură pe comuna noastră. Un om care nu e în stare a-și dirige treburile sale casnice, cum poate să fie pus în fruntea treburilor unei comune?

Vai de comuna în fruntea căreia sînt oameni de greutatea lui *Mihucz Péter*! Tot potri-viți cu judele sînt și ceilalți membri din antistie.

Cu privilegiul sêrbărilor millenare și a examenului dela școala poreclită comunală, antistia, da, a luat parte întreagă. Le-ar pute fi rușine, căci pe la școlile noastre românești nici nu s'au abătut.

Eată, fraților Români! Așa-i zace stăpânirii la inimă binele și înaintarea noastră, să ne fericească tot cu oameni cari sînt despoiați de ori-ce simț cinstit și omenesc, după calăpodul celor din antistia noastră din *Șiclău*; noi însă să ne deșteptăm odată din amorțeala ce ne apleacă spre mormânt. Să deșteptăm în inimile fiilor nostri tot mai mult simțurile curat românești, căci numai așa vom pute da piept cu valorile de necazuri ce ni-s'au croit

și cari, din zi în zi devin tot mai grele și mai amenințătoare, făcend așa ne vom pute susține limba și naționalitatea, eară ne-băgându-le acestea în seamă, sigur vom peri.

3 X + J.

Isbânda bărbăției.

Arad, 1 Iulie 1896.

Onoratul public își va aduce aminte de învingerile Românilor la alegerile comitatense din urmă, aproape pe toate liniile.

Aceste învingeri au scos într'atăta din țtțni pe domni, încât fără sială au nimicit alegerile din cercul *Peșca, Otlaca, Sâmbăteni, Soborșin și Șiria*, adecă în cercurile în cari, erau aleși cei mai vrednici bărbați ai nostri și anume cei din Arad, cari în totdeauna pot lua parte la ședințe, fiind în loc. Calul de bătaie al domnilor era, că cei-ce nu plătesc dare pe teritorul comitatului, ci numai în orașul Arad, nu pot fi aleși, căci vezi Doamne, Aradul nu se ține de comitat.

Alegerile cele noue s'au făcut acum în primăvară. Cercul *Peșca și Otlaca* s'au dat legate cu mâni și cu picioare puterii domnești, încât a ales pe placul domnilor. În cercul *Sâmbătenilor*, s'au însoțit protopopol *Bocșan* cu străinii, ca să-și aleagă pe nefericitul seu fiu *Sever*, și prin creatura sa popa *Bozgan* a isbutit să tradeze treaba românească și să aleagă pe fiul seu *Sever* cu trei Unguri împotriva candidaților români, cari fuseră mai înainte aleși.

Altcum făcură Șirienii și Soborșinenii, cari au fost chiar schingiuiți pentru ținuta lor românească. Ei adecă în loc să se lase despoiați de dreptul lor prin forță, au luat de nou lupta și încă cu mai mare însuflețire și bărbăție. Soborșinul alesă de nou pe părintele *Mangra*, ear' Șirienii pe părintele *V. Mangra, Aurel Suciū, Savu Raicu, Dr. Stefan Pop, Dr. Ioan Suciū, Iuliu Herbai și Dr. Iacob Horovan*.

Această alegere a provocat apoi un potop de injurători ungurești în ziarele maghiare cu amenințarea, că earăși se vor nimici. Comitatul ti provoacă de nousă se justifice, că ce dare plătesc în comitat. Ai nostri răspund pe rînd, unul le susțerne mapa oficioasă ca să vadă domnii, că orașul Arad cade pe teritorul comitatului și nu în lună. Altul le aduce o hotărîre comitatensă, care atunci, când domnii din orașul Arad cereau pentru puiții lor stipendii din fundațiunea *Bibics*, care altcum e

fundațiune greco-catolică făcută pentru copiii nostri greco-catolici, și obiectivându-li-se, că fundațiunea e pentru copii din comitat și nu din centrul Arad, ca să poată căpeta stipendiile decretaseră în principiu, că Aradul încă se ține de comitat. Și așa fiecare li-a pus câte ceva bobârnac sub nas. Totodată atacaseră și alegerea din *Sâmbăteni*, unde cei aleși încă nu erau contribuenți din comitat și așa trebuia și alegerile lor nimicite.

La această pășire bărbătească din partea poporului și a inteligenței n'au avut încătore și fain, frumos întărîră toate alegerile.

Onoare poporului, care nu-și îndoaie genunchele înaintea nedreptății. Bărbăția Șirienilor și Soborșinenilor fie de învățatură celor slabi de ânger pentru viitor.

Cuiu cu cuiu să scoate afară, zice vorba românească. Alegerile lui *Lueger* în Viena de trei-ori li au nimicit cei dela putere și de trei-ori tot pe aceia i-au reales, ear' stăpânirea n'a avut încătore, a trebuit să se închine poporului cult vienez. Așa trebui să se închine și puternicii nostri stăpâni șubei urgisite din *Șiria și Soborșin*. Așadar' cuiu cu cuiu, și să dăm înainte, că cu noi este D-zeu.

Un alegător.

AVIS!

În zilele de 5—15 Iulie sînt expuse listele alegătorilor pe anul 1897. Fiecare alegător are dreptul și datoria a vedea listele, pentru a se încredința dacă e trecut în ele, și eventual a reclama dreptul seu. În comunele mari și orașe, listele sînt expuse la casa orașenească la primărie; în comunele mai mici, la notar, între 2—6 ore d. a. își poate ori-și-cine copia listele. Contra ori-cărui alegător trecut sau lăsat afară pe nedrept poate reclama ori-și-cine; reclamațiunile în scris, netimbrate, sînt a se adresa la comitetul electoral central comitatens, prin antistia comunală, în comune mici prin notarul; cel-ce reclamează însă, să-și ceară adeverință, că a reclamat.

Deși noi Români aderenți ai partidului național ținem, și trebuie să ținem la pasivitate, totuși trebuie să ne susținem și asigurăm dreptul de alegători, pentru-că de acest drept avem lipsă și la alte ocațiuni, ear' nu numai la alegerile dietale!

Savin Mușină și Toma Urechia.

Figuri din anul 1848.

I.

Cine nu tresaltă când aude de anul 1848, anul sbuciumărilor; rînd pe rînd ne trec înainte icoane, din care putem învăța multe. Iei vedem tăciunarii lui *Kossuth*, colo șoimii de munte ai lui *Iancu*, ear' dincolo credința neclintită și alipirea cătră Tron întrupate în grănițerii lui *Urban* dela *Năsăud*, tot atâtea chipuri trecute prin peana măiastră a istoriei.

Multe s'au întemplat în acel an de zăpăceală, încât e greu a le scrie pe toate; despre cele mai mărețe istoria tace... Cu deosebire la noi Români nu s'a făcut destul cu adunarea și scrierea întemplărilor dela anul 1848.

Ungurii după firea lor cea iute, au început a scrie și a aduna știri și despre luptele lor de mai puțină însemnătate. În timpul din urmă au dat și o istorie mare despre 1848. Acolo scriitorii înșiră „fapte vitejești“

sevirșite de armata ungurească în răsboirile din acel an, înfășoșând pe cei cari nu s'au amestecat cu rebelii. Voind și eu a arăta de o parte „faptele vitejești“, ear' de altă parte „mărimea“ armatei ungurești, care s'a luptat la 1848, mi-am ales două persoane, despre care istoricii nu fac amintire. E drept, că nu au fost împodobiți cu titluri mari, dar' faptele lor trebuie date urmașilor. Unul e *Savin Mușină*, celalalt *Toma Urechia* (sau cum zice o parte dintre Români: *Urece*), amendoi născuți în comuna *Sân-Iosif* (*Poiana*) pe *Someșul-mare*, în fostul II. regiment de graniță.

II.

Savin Mușină a fost om de statură uriașă, era mai înalt de un stânjin, ear' mâ-nile lui erau foarte groase. De tîner a fost luat în regimentul grănițerosc dela *Năsăud*, unde servi cu credință. Scăpat de slujba militară el se făcu măiestru de lemn. Era lemnuar și edifica case. Spun bătrânii, că la edificarea caselor luera numai el singur, neavînd nevoie de ajutorul cuiva. Cu brațele

lui puternice ridica cununile, bărnele și căpriorii (cornii) casei, ear' în luptă dreaptă da piept cu 6—8 oameni. A făcut o mulțime de case, cu deosebire în *Bucovina*, în comuna *Coșna*. Scăpând din serviciu în timpul din urmă fu numărat între așa numiții „cloparii“ (un fel de glotași grănițeri, căci purtau și în luptă pălării [clopuri] năsăudenesti, late în pană). Cea mai mare parte de timp, ca toți cloparii, a petrecut-o în *Coșna*, portul îi era ca la *Coșneni*, ear' pîrul lung. În anul 1848 era ca de vre-o 40—44 de ani.

La știrea că Ungurii au cutropit și pustiit o parte a pămîntului grănițerosc în urma respingerii lui *Urban* care era în ținutul *Bărgăului* (din sus de *Bistrița*) *Urban* nu putea face mari mișcări, fiindcă nu prea avea oameni mulți și arme cu munițiune. Ce e drept, oameni i-s'au pus în slujbă destui, dar' o parte a armelor, înainte de răscoală, i-s'a cerut să le dee gardei ungurești. Așa și cloparii *Savin Mușină și soții*, în lipsă de arme, se înarmară cu câte un par de stejar, smuls din vre-o vie a Sașilor. La Borgo-

Loc deschis.*)

Dela direcțiunea despărțământului V. al „Asociațiunii” primim următoarea

Convocare.

Adunarea generală ordinară a despărțământului V. (Săliște) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” se va ține în anul acesta Sâmbătă la 1 August st. n. — începutul la 10 ore înainte de amiază — în biserica gr-orientală din Gurariului, pe lângă următorul:

Program:

1. Deschiderea adunării din partea directorului.
2. Apelul nominal.
3. Raportul comitetului și al cassarului, împreună cu propunerile și proiectul pentru budget pe anul următor.
4. Alegerea unei comisii pentru înscrierea de membri noi, pentru încasarea taxelor dela membri vechi și pentru censurarea obiectelor de sub 3.
5. Despre lux și risipă, prelegere populară de Romul Simu.
6. Despre însemnătatea meseriilor, de Dumitru Lăpădat.
7. Despre înființarea unei economii de model în Mărginimea Sibiului, de Ioan Chirca.
8. Raportul comisiei de sub 4.
9. Alegerea alor 2 reprezentanți pentru adunarea generală a Asociațiunii din acest an.
10. Înființarea unei biblioteci populare.
11. Împărțirea celor 2 premii de câte un galbin la 2 femei, cari se vor fi destins în cultivarea grădinilor de legume.
12. Eventuale.
13. Abzicerea directorului deja strămutat în raionul altui despărțământ.

La această adunare se invită onorații membri ai Asociațiunii de pe teritoriul acestui despărțământ, toți Românii iubitori de înaintarea Asociațiunii transilvane și doritori de progresul nostru în genere.

Din ședința despărțământului, ținută în Săliște la 29 Iunie 1896.

Dr. Liviu de Lemény,
director.

Romul Simu,
actuar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Prund, grănițerii susținără nu cu puteri deo-
director. actuar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Prund, grănițerii susținără nu cu puteri deo-
director. actuar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Prund, grănițerii susținără nu cu puteri deo-
director. actuar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Prund, grănițerii susținără nu cu puteri deo-
director. actuar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Prund, grănițerii susținără nu cu puteri deo-
director. actuar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Direcțiunea despărțământului XXXIII. al „Asociațiunii” ne trimite următoarea

Convocare.

Ne luăm voe a invita pe toți membrii despărțământului, precum și pe toți aceia, cărora le zace la inimă înaintarea culturală a poporului român, la

Adunarea generală

a despărțământului XXXII. (Dicio-Sân-Martin) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, ce se va ține Duminică, la 19 Iulie st. n. a. c. în comuna Iernut (Radnoth) cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării.
2. Raport general despre activitatea comitetului în restimpul dela ultima adunare generală.
3. Raportul cassarului.
4. Disertațiuni (cari vor fi a se comunica presidiului cu 3 zile mai înainte).
5. Eventuale propuneri.
6. Închiderea adunării.

Din ședința comitetului despărțământului XXXII. al Asociațiunii, ținută în 1 Iulie st. n. 1896.

Vasile Zehan,
director.

Simeon Calutiu,
secretar.

CRONICĂ.

Un oaspe rar. Un renumit bărbat englez *Sir Donald Machenzie Wallace*, director al ziarului „Times” din Londra a sosit în 1 Iulie la Sibiu. El a fost la încoronarea Țarului rusesc de unde apoi a venit prin România, la Sinaia, unde s'a sfătuit mai multă vreme cu Dr. Aurel Murășan, apoi a venit la Sibiu pentru a ne cunoaște mai de aproape. A cercetat pe dl președinte al partidului național *Dr. Ioan Rațiu*, unde a stat o oară, apoi pe metropolitul *Miron*, Albina și școala de fetițe. A fost în comuna *Rășinari*, din apropierea Sibiului însoțit fiind de către dnii *Dr. Ioan Rațiu*, *P. Cosma*, *Dr. C. Diaconovich*, *Dr. A. Frâncu*, *I. N. Roman* și *Dr. Elia Dăianu*. În *Rășinari* au fost ospățați de către dl primar *Aleman Dancăș*; a cercetat biserica cea nouă, mormântul metropolitului *Șaguna*, școala, casa comunală, apoi au intrat

părul măciucă. Recunoaștem noi că într'un Elia Dăianu. În *Rășinari* au fost ospățați de către dl primar *Aleman Dancăș*; a cercetat biserica cea nouă, mormântul metropolitului *Șaguna*, școala, casa comunală, apoi au intrat

părul măciucă. Recunoaștem noi că într'un Elia Dăianu. În *Rășinari* au fost ospățați de către dl primar *Aleman Dancăș*; a cercetat biserica cea nouă, mormântul metropolitului *Șaguna*, școala, casa comunală, apoi au intrat

părul măciucă. Recunoaștem noi că într'un Elia Dăianu. În *Rășinari* au fost ospățați de către dl primar *Aleman Dancăș*; a cercetat biserica cea nouă, mormântul metropolitului *Șaguna*, școala, casa comunală, apoi au intrat

părul măciucă. Recunoaștem noi că într'un Elia Dăianu. În *Rășinari* au fost ospățați de către dl primar *Aleman Dancăș*; a cercetat biserica cea nouă, mormântul metropolitului *Șaguna*, școala, casa comunală, apoi au intrat

părul măciucă. Recunoaștem noi că într'un Elia Dăianu. În *Rășinari* au fost ospățați de către dl primar *Aleman Dancăș*; a cercetat biserica cea nouă, mormântul metropolitului *Șaguna*, școala, casa comunală, apoi au intrat

și în casa țerănească a dlui *Dumitru Vidrighin*, unde 'i-au plăcut foarte mult cusăturile și lucrurile de casă. Înaltul oaspe a rămas foarte mulțumit de cele văzute. După petrecere de o zi și o noapte s'a dus la *Capolnaș*, unde a mers pentru a vorbi cu dl *Alexandru Mocioni*. D-sa a venit anume ca se învețe a cunoaște lupta noastră și suferințele la care sântem supuși.

Și mai mare pedeapsă au căpătat Românii osândiți de către judecătoria din *Alba Iulia*, pentru-că 'i-au ieșit înainte judecatului în procesul Memorandului, *Rubin Pațița*. Și anume 'li-s'a mărit pedeapsa lui *Antoniu Murășan*, *Ioan Mihălțan*, *Iosif Sibișan* și *Dionisie Truța la trei luni temniță*; lui *Ioan Berghian*, învățător și *Petru Haprian la două luni temniță*; lui *Gregoriu Murășan*, *Stefan Crișan*, *Antonie Drumbărean*, *Nicolae Muntean Siru*, *Ioan Burcuta* și *Mitru Pleșa la 42 de zile*. În loc ca să li-se nimicească judecata destul de aspră acum li-sa mărit pedeapsa deși sânt cu totul nevinovați.

— Tot cu privire la aceasta mai primim următoarele: Când a sosit dl *Rubin Pațița* dela procesul Memorandului și eu subscrisul 'i-am eșit în cale la *Teiuș* și 'i-am strigat „să trăească!” Pentru acest nevinovat și îndreptățit „să trăească”, am fost osândit de către tribunalul regesc din *Alba-Iulia* la o lună temniță ordinară. Sentența am apelat-o, însă tabla regească lângă luna aceea îmi mai adaugă 2 luni și așa acum sânt osândit la trei luni temniță ordinară.

Eu așa țin, că a striga cuiva „să trăească”, e mai cinstit lucru decât a striga ca „să-'l calce nevoile”, după-cum au strigat ei. Oare dacă 'i-aș fi strigat dlui *Pațița* în loc de „să trăească”, aceea-ce 'i-au strigat *Unghurii*, oare fire-aș fi fost pedepsit? Apoi mai zică unii *Români* că legea electorală europenească va înceta prigonirile și asupririle împotriva *Românilor*, ca și cea dela *Mehadica*?

Iosif Sibișan,
osândit politic.

Însoțirea meseriașilor români din Sibiu a făcut un pas înainte, care numai îmbucura ne poate. Ea a deschis o filială în comuna mărginașe *Boița*, comitatul Sibiului, care se află tocmai în apropierea graniței dinspre România, la *Turnul-roșu*. Ținta înființării acestei filiale a fost alungarea și nimicirea *Jidanilor*, cari de o

de vinars și porni, firește fără nici o armă tatul Sibiului, care se află tocmai în apropierea graniței dinspre România, la *Turnul-roșu*. Ținta înființării acestei filiale a fost alungarea și nimicirea *Jidanilor*, cari de o

de vinars și porni, firește fără nici o armă tatul Sibiului, care se află tocmai în apropierea graniței dinspre România, la *Turnul-roșu*. Ținta înființării acestei filiale a fost alungarea și nimicirea *Jidanilor*, cari de o

de vinars și porni, firește fără nici o armă tatul Sibiului, care se află tocmai în apropierea graniței dinspre România, la *Turnul-roșu*. Ținta înființării acestei filiale a fost alungarea și nimicirea *Jidanilor*, cari de o

de vinars și porni, firește fără nici o armă tatul Sibiului, care se află tocmai în apropierea graniței dinspre România, la *Turnul-roșu*. Ținta înființării acestei filiale a fost alungarea și nimicirea *Jidanilor*, cari de o

de vinars și porni, firește fără nici o armă tatul Sibiului, care se află tocmai în apropierea graniței dinspre România, la *Turnul-roșu*. Ținta înființării acestei filiale a fost alungarea și nimicirea *Jidanilor*, cari de o

vreme încoace au napădit asupra comunei curat românească, asupra Boiței, unde până bine de curând nici picior de Jidan n'a călcat. Prăvălia de acolo sîntem siguri va face bune isprăvuri, căci tocmai acum se lucră la linia ferată *Alvinț-Turnu-roșu*, ear' gara de frunte va fi chiar în apropierea Boiței. Ca o împregiurare bună mai putem aminti și aceea, că „*Însoțirea*” și-a așezat filiala chiar în edificiul școalei confesionale, căreia i-se plătește o bună chirie. Dorim isbândă deplină acestei însoțiri, creată pentru desrobirea poporului român de sub cătușele gheșefului jidănesc!

Protopop și rabiner. Ni-se scrie, că protopopul din D.-St.-Mărtin a sfințit steagul unguresc alături cu *rabinerul jidovesc*. Câteodată prinde bine vorba: „Spune-mi cu cine te însoțești, ca să spun că cine ești!”

Invitare la petrecerea de vară, ce se va arangia — cu ocaziunea adunării generale a despărțământului XXXII. (Dicio-Sân-Mărtin) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, — sub auspiciile comitetului aceluiași despărțământ, la 19 Iulie st. n. a. c. în Iernut (Radnóth). Venitul curat este destinat, jumătate pentru scopurile despărțământului, jumătate pentru edificarea școlii confes. gr.-cat. din Iernut. Dicio-Sân-Mărtin, 1 Iulie 1896. Comitetul arangiator: Vasile Zehan, avocat, president; Petru Niraștean alias Nyárádi, preot gr.-cath. vice-presid. Emil Popp, mare proprietar, vicepresident; Simeon Caluțiu, adv., cassar; Iosif Lazar, proprietar, controlor; Iacob P. Macaveiu, protopop, notar; Membrii: Lud. Ciato, Nic. Galea, Laur Gerasim, Corn. Hoșia, Vict. Macaveiu, Ioan Negruț, Vinc. Orășan, Emiliu Pop, George Săbău, Emil Solomon, Val. Suci, Drd. T. L. Tilea. În pauză se vor juca „Călușerul” și „Bătuta”. Prețul de intrare: de persoană 1 fl., de familie până la trei membri 2 fl., peste trei membri 3 fl. Începutul la 5 ore după amiază. Pentru de ale mîncării și beuturii s'au făcut dispoziții. Ofertele marimimoase, care sînt de a se trimite la adresa dlui director al despărțământului Vasile Zehan, avocat în Dicio-Szt.-Márton și suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe calea publicității.

— În folosul ridicării unui turn la biserica română din loc, se va ține Duminecă

La Sân-Petru.

Versuri ocazionale de *George Muntean* din *Vrani*.

Ziua sfîntă cea de azi
O sîrbăm cu mult năcaz,
Cu năcaz și greutate
Că de drept nu avem parte,
Dreptul ni-l calcă 'n picioare,
Nu-i vază raza de soare.

Ce străin ăsta — străin
De i-ai face apa vin
Tot nu-i faci voia deplin,
Că străinu-i tot străin,
Și de ai face apa miere
Tot nu-i faci a lui părere.

Frunză verde de tulin
Românul la milleneu,
E ca puil între eioară
Când stau gata să-l omoară,
Omoară-l că-i rătăcit.
Că cloșca și-a părăsit.

în 12 Iulie a. c. în „păduricea *Valdhidului*” o „Petrecere cu dans”, la care sînteți invitați cu toată onoarea. Între pauze se vor juca „Călușerul” și „Bătuta”. Prețul de intrare: de persoană 30 cr., de familie 50 cr. Suprasolviri se primesc și cuitează cu mulțumită prin ziare. *Valdhid*, 2 Iulie în 1896. Începutul la 2 ore după amiază.

Comitetul arangiator.

Întîmplări de moarte. Dr. Emilian Popescu, un destoinic profesor dela gimnaziul român din *Brașov*, a murit în vîrstă de 33 ani.

— *Ionel*, fiul dlui Vasile Bologa, directorul școalei de fetițe române din Sibiu, a răposat în vîrstă de abia 4½ ani.

— Dr. *George Roșca*, medic cercual în *Săravalva*, a răposat în vîrstă de 40 ani.

— Dr. *Liciniu P. Pop* profesor de teologie în *Blaj*, a înecat din vieată în vîrstă de 25 ani.

Fie-le țîrtna ușoară și amintirea binecuvîntată!

Furtună și grindină. Din comuna *Zoltan* ni-se scrie: Vineri în 21 Iunie a. c. st. v. la ciasurile 12 și jum., s'a descărcat pe comuna noastră o furtună cu ghiață, cea mai mijlocie de mărimea nucilor și cea mai mare a fost și de mărimea ouălor de găină, a tras până la 30 de decagr. și a fost și în 3—40 colțuri, alta a fost lată și a durat această furtună până la o oră d. m. A fost așa o furtună, încât credeam că vom peri cu totul.

A spart geamurile dela case și țigla de pe coperișe a prăpădit poamele și legumele de prin grădini. Sămînăturilor de toamnă și primăvară, cari promiteau o recoltă de tot îndestulitoare.

Acum au rămas toate rîntuite și bătute la pămînt. Cei mai bătrîni din comuna noastră spun, că n'a mai fost o așa furtună nici pe timpurile strămoșilor nostri. X.

Avis!

Rugăm pe on. nostri abonenți să se grăbească a-și reînnoi abonamentele ca să nu fim siliți a întrerupe trimiterea foii.

Odată pentru totdeauna anunțăm, că foaia nu o putem da pe așteptare. Ne rugăm, că cu privilegiul înoirii abonamentelor, când atîta lucru ni-se grămădește, să binevoească on. nostri abonenți să nu mai scrie pe couponetele asemnatelor postale alte lucruri, nici chiar reclame, de oare-ce ușor putem trece cu vederea peste acestea și astfel lăsăm neîmplinite diferite cereri.

Tot cu acest privilegiu mai atragem încă odată luarea aminte a on. abonenți, că la Redacția „Foi poporului” se adreseze numai epistolele, cari cuprind partea redacțională (știri, articoli, scrisori), sau cu un cuvînt tot ce voește a fi publicat în lăuntru foii.

La Administrația „Foi Poporului” se adreseze numai epistole referitoare la abonamente (regulare, înoire), reclame pentru primirea neregulată a foii, anunțuri pentru cari trebuie plătit, adică tot ce se atinge de administrație.

RÎS.

Ce purcel?

Țigamul Coșcovel furase într'o noapte un purcel din cotețul unui Român. A doua-zi de dimineață Românul se întîlni din întîmplare cu cioroiul și-i strigă încă de departe: „Noroc, mîi Coșcovel!”

„Ce purcel?” ... întrebă Țigamul, care se știa cu musca pe căciulă și care gândia, că Românul l'a întrebat de purcelul furat.

Badea Mihaiu înțelese îndată cum stau lucrurile, și mergînd la cortul Țigamului, își găsî purcelul.

Ce o fi urmat mai departe, nu știu.

Ungurul și duchul sfînt.

Un Ungur, care abia știa câteva cuvinte nemțești merse la Viena, într'o afacere. Într'o zi intră într'o ospădrie să mîncînce, și spre a se distinge și aci dorea să mîncînce friptură de porumb, în limba nemțească.

Bătîndu-și capul, cum ar pute tîlmaci chelnerului dorința sa, vede pe pîrete o icoană, pe care era zugrăvită sf. Treime, și deodată strigînd pe chelner pune degetul pe porumbul din icoană și întrebă: „Ce este acesta?”

Chelnerul îi răspunse: „Duchul sfînt”.

„No dă-mi curînd o porție de Duchul sfînt!” — zise Ungurul.

Cum plătește husarul datoria.

„Hei Țig vino încoace să rîfuesc socoteala! Cu cât îți eram dator? zise husarul catra făgădar.

Făgădarul Țig îi răspunse:

Doi florini și 4 cruceri! face cu totul cât ai beut d ta dle chathana.

„Ce? strigă husarul, — 2 florini și 4 cruceri! Aceasta este cam mult! Nici nu am acum atîția bani la mine! No nu face nimica! Eată Țig aci îți dau 4 cruceri: ear' ceilalți îți voru plăti eu de altădată.

Paraschiva Comănescu.

POSTA REDACȚIEI.

D-sale George Belea, în Ticvanul-mare. 1. Și soldații o pot abona. 2. Lungimea adresei nu hotărăște.

»Kozma Mihály, közjegyző Riskulczán». La scrisori ungurești nu reflectăm.

D-sale Ioan Richitan. În nrul viitor.

D-sale Ioan Suci. Asemenea rugări se mai pot trimite și le alte institute de bani.

D-sale D. L. În nrul viitor.

D-sale D. Hancu. Posta ultimă e Mediașul. Cu trenul numai pe la Predeal se poate.

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrei Baltes.** Proprietar: Pentru „Tipografia” societate pe acțiuni: **V. H. Dresenandt.**

LOTERIE.

Tragerea din 4 Iulie n.

Budapesta: 63 87 15 59 22

Tragerea din 8 Iulie n.

Sibiu: 88 35 14 15 29

Tirgurile din săptămâna viitoare după cäl. vechiu.

Luni, 1 Iulie: Crasna, Ciuc-Sereda, Mediaş, Poiana-Mercurii (comit. Sibiuului).**Mercuri, 3 Iulie:** Poiana-Sărată.**Sâmbătă, 6 Iulie:** Baia-de-Criş, Zlatna. În săptămâna după Margareta c. n. Nuşfalău (Szilágy-Nagyfalu).**Călinarul săptămânii.**

Zilele	Călinarul vechiu	Călin. nou	Soarele
	Dum. a 7-a d. Ros., gl. 6, sft. 7.	rés.	ap.
Dum.	30 + Sob. SS. Apostoli	12 Enric	4 12 7 48
Luni	1 SS. Cosma și Damian	13 Margareta	4 13 7 47
Marți	2 Vestmēt. Preacur.	14 Bonavent.	4 14 7 46
Merc.	3 Mucenicul Iachint	15 Împăr. Ap.	4 15 7 45
Joi	4 P. Andreiu Ar. Crit.	16 Rut	4 16 7 44
Vineri	5 P. Atan. dela Aton	17 Alexie	4 17 7 43
Sâmb.	6 Cuv. Sisoe	18 Frideric	4 18 7 42

„TIPOGRAFIA“

societate pe acțiuni din Sibiu

indeplinește tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipărește cărți de tot felul, înștiințări de căsătorie, înștiințări de moarte, placate, bilete de vizită, conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile cât se poate de ieftine.

Deasemenea „Tipografia“ primește în editură cărți școlare și peste tot cărți scrise anume pentru popor, precum sunt povești, snoave, poezii populare, istorioare, romane, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în limba poporului și alte deasemenea.

Fiind „Tipografia“, societate pe acțiuni **avere națională**, bine ar fi, ca Românii aci să-și comandeze cele de lipsă, ear' nu la străini.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreună cu

însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“.

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiuului“.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“ ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[803] 36 -

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe casul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1.095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la **960.343 fl. 42 cr.****Prospecte și formulare se dau gratis.**

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni din Sibiu se află de vânzare

**TABLOUL
CONDAMNĂȚILOR POLITICI
PENTRU CAUSA ROMÂNĂ.**
Prețul 2 fl.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni din Sibiu se află de vânzare

**TABLOUL
„CONFERENȚEI NAȚIONALE“.**
În mărime 33×50 cm.
Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare poporală** a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni
în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE
IACOB AFIN NICOLESCU.
Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de
cătră Exc. Sa Metropolitul Victor Mi-
hályi de Apșa printr'un circular special.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în
librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC ÎN ECONOMIA RURALĂ

compus de
cei 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de
Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu
se află de vânzare opul premiat și publicat de
„Asociațiunea transilvană pentru literatura ro-
mână și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagine, cu-
prinzând cele mai frumoase povești și la urmă
o însemnare a provincialismelor, costă numai
50 cr. plus 10 cr. porto.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni
în Sibiu se află de vânzare

„POESII“

DE
IOAN N. ROMAN.

Prețul 50 cruceri.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A doua edițiune

din

TINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din
comitatul Sibiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Coase de tigae, fer vërsat, oțel

de cele mai bune, și pe felelat

Lungimea: 70 75 80 85 90 ctm.

1 dărab fl. —.80 —.80 1.— 1.— 1.—

Ori-ce coasă vëndută la mine **pe felelat**, care nu corespunde,
se primește înapoi, sau se schimbă chiar și când ar fi fost
bătută sau folosită. [1431] 8—

Pentru fiecare coasă se dă și o așa numită hârtie de felelat.

La cumpërarea deodată alor 10 bucăți se dă una de bașca pe deasupra.

C. F. JICKELI,
prăvălie de fer, Sibiu, Piața-mică.

Marfă gata după plăcere.

Constantin Dragoș,

măiestru pantofar,

Sibiu, strada Măcelarilor 37,

recomandă onorabilului p. t. public, că în lucrătorearea sa de
păpucărie efectuește tot felul de încălțăminte pentru domni,
dame și copii, precum și tot felul de reparaturi, cu prețurile
cele mai moderate, oferind totodată spre mulțumirea tuturor
marfă solidă și prompt executată. [1574] 11—12

Prețuri foarte ieftine.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍ, SOCIETATE PE ACȚII
Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.
Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5%
interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.
După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc
îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan
după sosirea comandei.

Direcțiunea institutului.

[397] 16—25